

veste, kaj je dandanes denar v uboževih rokah? O kako hitro ga zapravi! Kje pa ima poleg kruha? Pa ne samo viničarjem in drugim ubogim delavcem, ampak tudi kmetom nagaja g. logar, kjer le more, posebno se trudi, da bi odkupil staro pašno pravico, katero imajo na grajskem posestvu občine: Mihovska, Trgoviška in Cvetkovska. Ponuja jim za-to njive in denar; in res mu hoče iti nekaj kmetov na limanice. Možje! Njiva in denar so dandanes v malega kmeta v rokah jako kratke trajnosti, pašno pravico pa, katero so imeli že naši očetje, dedi in pradedi, bodo imeli tudi naši sinovi, vnuki, pravnuki in še daljni potomci. Zató ne uvidim, iz kakih uzrokov so se posebno nekateri Velikonedeljsčani dali premotiti od logarja in navdušiti za odkupitev stare pravice! Vendar ogromna večina posestnikov je proti njegovemu naklepu. (Konec prih.)

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Na shod nižjeavstrijskih kmetovalcev je v nedeljo došlo nad 10 tisoč vrlih kmetov. Vsprejeli so 9 važnih resolucij. Udeležence je med drugim tudi pozdravil cesarski namestnik grof Kielmansegg ter v imenu vlade obljubil pomoč. Zborovalci so tudi sklenili, poslati deputacijo k presvetlemu cesarju. — Starokatoličani so sklenili, naj se njihova »škofija« premesti z Dunaja na severno Češko. — Mestni zastopnik, liberalcec dr. Mittler je od dveh sej bil izključen zaradi grdega razgrajanja. — »Šulvereinski obmann«, dr. Weitlof, ne kandidira več za deželne volitve, ker ve, da bi propadel proti dr. Gessmannu.

Gornje Avstrijsko. Konservativni in liberalni veleposestniki so sklenili kompromis za deželne volitve. Vsled tega dobé liberalci dva mandata od deseterih; toda konservativci zahtevajo med drugim, da se tudi med nižjeavstrijskim veleposestvom sklene enak kompromis.

Češko. Nedavno je zborovalo »društvo vlásti«, ki je popolnoma krščansko socialno. — Na praznik sv. Václava bode v Pragi velik shod čeških gospá. — Češki anarhisti hočejo v V. volilnem razredu za državne volitve kandidirati morilca Jožefa Križa.

Šlezijško. Deželne volitve so končane. Izvoljenih je v veleposestvu 9 liberalcev, v mestnih in kmečkih skupinah pa tudi 9 liberalcev, 5 nemških nacionalcev, 1 Schönerejanec, 3 Čehi in 3 Poljaki.

Tirolsko. Nemški socialist Pernerstorfer, ki je pred tedni svoj evangelijski oznanjal po Slovenskem, je v tej katoliški deželi slabo naletel. S svojimi publicami nikogar ni mogel pridobiti.

Solnograško. Umril je slavni konservativni poslanec, dvorni svetovalec dr. Lienbacher. — Deželni zbor je razpuščen; nove volitve bodo dne 17., 20. in 24. oktobra.

Štajarsko. Konservativni veleposestniki so sklenili, ne se udeležiti letošnjih deželnozbornih volitev. Vlada bi lahko pomogla konservativcem do večine, pa noče ničesar storiti. Zato smo radovedni, kako bode markí Bacquehem vladal s prusaško večino v deželnem zboru.

Koroško. »Südmárka« je imela v Beljaku glavni zbor. Sklenili so po Slovenskem pokupiti na boben prišle graščine, katere bodo razkosali in tja naselili nemške kmete. Dobro, da društvo nima cvenka! — V soboto so imeli v Celovcu socialisti shod, na katerem se je govorilo zoper katoliški shod solnograški.

Kranjsko. Prvotne volitve za državnozbornsko dopolnilno volitev so dozdej za dr. Šusteršiča izpadle prav ugodno. — O Vseh svetnikih se v Ljubljani otvori višja dekliška šola; začasni ravnatelj jej bode dr. Lovro Požar. — Znani narodnjak Luka Svetec praznuje dne 20. sept. svojo 70letnico. — Spominski plošči so odkrili v Poljanah pok. slikarjema Janezu in Juriju Šubicu, v Javorjah pa pok. kanoniku Jeranu.

Primorsko. Grof Badeni je povsod bil navdušeno vsprejet od Slovencev in Hrvatov, nikakor pa ne od Italijanov, ki le na Laško skilijo. — V Gorici je nagloma umrl državni poslanec knez Egon Hohenlohe. — Pastirski list novega tržaškega škofa Andreja se peča z narodnostnim bojem v prav pomirljivem duhu. — V Trstu bodo občinske volitve prve dni novembra. — Te dni se vrši slovesno kronanje podobe žalostne Matere božje v Trstu pri Sv. Justu.

Hrvaško. Naše sosede je letos zadela dvojna neznanška nezgoda: grozna prašičja kuga in toča. Vlada pa za ubogo ljudstvo ničesar ne stori, pač pa tisočake izmetuje za one, ki se vozijo v Budapešto na razstavo!

Vnanje države.

Rim. Zvečer na Malo gospojnico je skoro ves Rim bil krasno razsvetljen. Ta razsvetljava ni veljala samo sv. božji Porodnici, ampak tudi papežu Leonu XIII., ker se je drugi dan slavil god sv. Joakima.

Belgijsko. Kralj je ukazal zapreti 10 častnikov, kateri so v Kongo-državi storili strašne grozovitosti. Eden njih je dal 1300 zamorcem roke odrezati. — Dognalo se je, da so anarhisti hoteli razstreliti angleški grad Balmoral in sicer o času carjevega obiska.

Nemško. Odbor za podpiranje Armencev je imel v Berlinu shod, na katerem je Lepsius, ki je lani potoval po Armeniji, zatrjeval, da traja preganjanje Armencev že 20 let, da so lani Turki ubili 100tisoč Armencev, in ostro napadal velesile, katere se ne zmenijo za berlinsko pogodbo, ki jamči, da se morajo v Armeniji uvesti času primerne preosnove.

Rusko. Carska dvojica biva sedaj v Kodanju; dne 22. sept. pa se odpelje na Angleško. — Vnanji minister postane morda Kapnist, sedaj ruski poslanik na Dunaju. Bog daj! — Car je ukazal degradirati več častnikov belgorodskega dragonskega polka, čegar imejitelj so naš presvetli cesar. Uzrok temu je neznan.

Bolgarsko. V nedeljo so bile vse povsod občinske volitve; vendar je v Sredu in po vseh mestih vladal mir. Skoro povsod so zmagali vladni privrženci, posebno sijajno v Sredu.

Srbsko. V Belem gradu so prišli na sled zaroti, naperjeni proti kralju. Zamotanih je v njo več višjih uradnikov in častnikov. Hoteli so bojda odstaviti kralja Aleksandra in poklicati nazaj zapravljivega Milana.

Turško. V Stari Srbiji so Turčini izropali šest krščanskih cerkev in vasij; toda oblastvo ničesar ne stori v varnost kristijanov. — Armenski odbor je sporočil vsem poslanikom, da stori kaj posebnega, če se oni ne upró počenjanju turske policije, ki povsod lovi Armence ter jih tira v zapor ali pa iz Carigrada trumoma izganja in jih peš goni v Armenijo.

Špansko. Policija je zaprla bivšega ministra Estevaneza in 17 odličnjakov, ker so na sumu, da hočejo odpraviti kraljestvo in ustanoviti republiko. — Ministri so sklenili, da se zahteva od postavodajalnih zastopov neomejeni kredit za popolno pomirjenje ustašev na Filipinskih otokih.